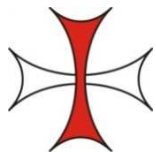

BULLETIN

Europese provincie van de Kruisheren

Nummer 3, maart 2017

Van de Redactie

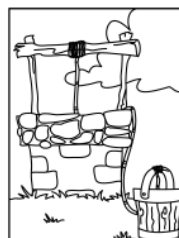
Op onze tocht naar Pasen wil ik even stilstaan bij de derde zondag van de veertigdagentijd. In de liturgie van deze zondag luisteren we naar Joh.4,5-42: het gesprek van Jezus met de Samaritaanse vrouw. Rond een waterput is er een ontmoeting tussen Jezus en de Samaritaanse vrouw. Niets bijzonders zou je zeggen, maar toch is het een ongewone ontmoeting en dat om verschillende redenen. Wat Jezus hier doet, een vreemde vrouw in het openbaar aanspreken, ging in tegen het openbaar fatsoen volgens de opvattingen van die tijd. Bovendien is het een Samaritaanse vrouw. De Joden zagen de Samaritanen als afvalligen die ontrouw waren aan de joodse godsdienst. Jezus trekt zich daar niets van aan, hij doet niet mee aan het vastgeroeste vijanddenken. Hij ziet deze vrouw als een door God beminde persoon, zoekend naar zingeving aan haar leven. Jezus begint een gesprek met haar en zegt "geef me wat te drinken". Soms zijn er maar enkele woorden nodig om tot een echt gesprek te komen.

Mooi is het hoe in dit gesprek de ogen van de vrouw opengaan, hoe haar geloof groeit. Daar zit een stijgende lijn in. Eerst ziet ze in Jezus alleen maar een man, een mens zoals alle mensen, die dorst hebben. Daarna ziet ze hem als een jood, een tegenstander van de Samaritanen. Vervol-

gens als een profeet, een bijzonder iemand, die woorden van diepte, van inzicht en uitzicht spreekt. En tenslotte ziet ze hem als de Messias, bevrijder, door God gezonden. De vrouw gaat terug naar het dorp, blij en opgelucht. Haar geloof in Jezus verkondigt ze, dankbaar omdat Jezus haar ernstig nam en haar erkende als mens met haar geloof en haar tradities.

Jezus vraagt ons ook vandaag dat wij naar de bron zouden gaan en geleid door zijn Geest de lege kruiken van de mensen zouden vullen met bevrijdende woorden die weer hoop en uitzicht geven, met meelevende gebaren die weer kracht geven, met steun die mensen doen opstaan, met liefdevolle ogen die spreken van erkenning, waardering en dankbaarheid. Met de Samaritaanse vrouw willen wij in deze veertigdagentijd naar de bron gaan, waar Jezus ons opwacht, als wij samen Eucharistie vieren, zijn evangelie beluisteren, tijd maken voor bezinning en gebed, met elkaar in gelovig gesprek treden en zijn roep verstaan in de noden van de medemens. Dan staat Jezus klaar, daar bij de bron, met zijn kruik van levend water, met zijn woorden van eeuwig leven.

De Bolle Willy osc

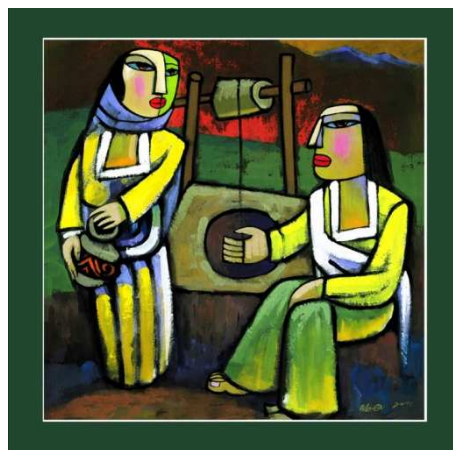

OVERWEGING

Laat ons laven aan de bron

*Laaf ons aan de bron die vriendschap heet,
dat wij ons geven aan elkaar,
zoals een bron zich geeft.
Laaf ons aan de bron die wijsheid heet,
dat wijde waarheid proeven
die ons vrij maakt.
Laaf ons aan de bron die troost heet,
dat wij weerbaar blijven
als het leven ons pijn doet.
Laaf ons aan de bron die vreugde heet,
dat wij leren genieten
van al het mooie in het leven.
Laaf ons aan de bron die stilte heet,
dat wij aandachtig zijn
voor het geheim in mensen en dingen,
voor Uw geheim.*

*Gij die de bron zijt van ons bestaan,
naar U stromen wij toe.
Geef ons de kracht
om te volbrengen wat wij kunnen,
schenk ons vertrouwen in de toekomst,
in U, God,
Gij die ons aller toekomst zijt.*

Nieuws uit Brazilië

door Tiago van Winden, o.s.c.

Op een lentedag, zaterdag 18 februari, namen confrater Leonardo Bogaartz en ik de bus naar Campo Belo. Na enkele uren reizen, werden we afgehaald en naar het complex van de Kruisheren gebracht: daar staan het Colégio Dom Cabral en het klooster Santa Cruz. Hier wonen en leven de Kruisbroeders. Daar is ook de vorming voor jongemannen die zich geroepen voelen tot het kruisherengemeenschapsleven.

Het motief waarom Leo en ik naar Campo Belo gingen was dat Marcos Leles – we kenden hem al lange jaren – zijn noviciaatsperiode ging beëindigen en zijn geloften afleggen in de kruisherengemeenschap. Het geval wilde dat onze algemene Overste op bezoek was in Campo Belo. Op het afgesproken uur, zeven uur 's avonds, kwamen bijeen mensen van Campo Belo, vrienden en familie van Marcos Leles, de kruisheren in Brasil, padre Elione

(de novicenmeester van Marcos) en enkele kandidaten die hun vormingsperiode beginnen.

De voorganger van de viering was magister-generaal Laurentius Tarpin, de algemene overste van de Orde. Het uitspreken van Marcos' kloostergeloften (professie) gebeurde tijdens deze Mis. Een bijzonder moment was toen hij de kentekenen van volledig toebehoren bij de Kruisbroeders kreeg: zijn sjerp en zijn manteltje met volledige rij knoopjes. Dan knielt hij en geeft zijn rechterhand in de hand van de overste (die zit op 'n zetel) en met hun linkerhand houden ze samen het eigenhandig geschreven papier vast waarop zijn geloften staan. Met duidelijke stem leest Marcos, en de overste bidt een kort gebed. Zij geven elkaar een omarming, gevolgd door alle medebroeders: het teken van opname en instemming met deze nieuwe medebroeder.

Marcos vroeg het woord op het einde van de Mis. Het was goed doordacht en geschreven; evenwel het oog in oog-contact met de aanwezigen garandeerde spontaneïteit. Hij eindigde met het geven en ontvangen van religieuze verantwoordelijkheid: bij de Heer komen we elkaar dagelijks tegen "ik bid voor jullie"; en vroeg óns woord: "wij voor jou".

Nadien was er een samenzijn met een natje en een droogje. Dat was de zaterdag; dan werd het zondag en daarna maandag. Na de conventsmis werd de foto genomen. Een soort officieel nieuw Begin.

De kruisheren bijeen in Campo Belo

Bidden we allen – waar ter wereld ook – om Gods Zegen. "Aan Gods Zegen is alles gelegen."

Nieuws uit Sint Agatha

door Joe Op de Kamp, o.s.c.

De Stoutenburg-groep, die ik vernoemde in het vorige nummer van Bulletin, verbleef bij wijze van proef in Sint Agatha van maandag 13 tot donderdag 16 februari. In de avond van dinsdag 14 ontmoetten een aantal personen die met het Erfgoedcentrum Nederlands Kloosterleven te doen hebben en de huisgemeenschap van de Kruisheren die groep bij een maaltijd in de zo genoemde 'huiskamer' van het Erfgoedcentrum (van 1963 tot 1967 de recreatieruimte van de fraters). Vertegenwoordigers van de Stoutenburg-groep schijnen begin maart Sint Agatha nog te hebben bezocht. Het lijkt dat de groep nu – midden maart – nog geen verbintenis is aangegaan met de Stichting Sint Aegten.

Intussen is er óók in het dorp Sint Agatha carnaval gevierd, dit jaar voor de zes- of zevenenvijftigste keer. Onze huisgemeenschap kreeg als naar gewoonte in de avond van vrijdag 24 februari bezoek van prins Mario (Caspers) en prinses Marieke.

Deze prins is een neef van onze medebroeder Martien Jilesen.

Prins Carnaval op bezoek

Het overleg van prior-provinciaal Peter Snijkers en vice provinciaal Roger Janssen met de magister generaal vond te Rome plaats van 06 tot 09 maart.

Op dit ogenblik is de bouwfirma een steiger aan het optrekken rond de dakruiter, of het torentje, van de kloosterkerk van Sint Agatha. De restauratie ligt, naar ik vernam, goed op tijdschema.

Der Nacht des Schweigens im Kloster Beyenburg

Eindrücke eines Jakobuspilger von der Teilnahme vom 10. bis 11. März

von Stephen Mirow (31 Jahre)

Raus aus der lähmenden Monotonie des Alltags, der immer lauter brüllenden Medien zu sein und sich einfach fern jeder Unruhe von außen erleben zu können und auch die innere Stimme wieder klar und deutlich zu verstehen. Diese Wünsche nahm Ich vor 2 Jahren mit auf meinen Jakobsweg von meiner Heimatstadt Lübeck nach Santiago de Compostela.

Unterwegs kam Ich auch am Kloster Beyenburg vorbei, wo Ich eine Pilgerunterkunft und medizinische Hilfe vom Bruder Dirk bekam. Mein linkes Schienbein war stark entzündet, weil Ich einfach zu viel im Gepäck hatte. Jedenfalls kam Ich seeligerweise nach 150 Tagen in Santiago an und Ich habe gelernt das man im Leben so manches im Gepäck hat was sehr schwer, und noch dazu unnütz ist. So wie man viel reden kann, ohne wirklich was zu sagen.

Klooster en kerk in Beyenburg

Auf meiner Pilgerreise gab es oft Tage, wo Ich alleine war und trotz der Überwindung vielerlei Hindernisse, mir selbst nicht aus dem Weg gehen konnte. Doch durch die immer erträglicher werdende Stille und die Möglichkeit in Ruhe sich der allgegenwärtigen Schöpfung gewahr zu werden, hat sich der alte Spruch: "In der Ruhe liegt die Kraft" deutlich geoffenbart.

Die Nacht des Schweigens, war auch ein interreligiöses Treffen von Christen, Buddhisten und Spirituell Suchenden jeglicher Couleur. Ich war ein paar Tage zu Besuch bei Bruder Dirk und konnte bei den Vorbereitungen behilflich sein.

Meditatief vingerlabyrint aan de kloosterkerk

Zur Erklärung der Abläufe gab es vorab einen Zettel mit der zeitlichen Einteilung der Einheiten, also wie die Nacht und der morgen darauf, die Meditationen und die gemeinsamen Speisen umgesetzt werden sollten. Es kamen größtenteils junge Menschen aus verschiedensten Städten des Großraumes Nordrhein-Westfalen. Bruder Dirk brachte das Christliche und Marius das Buddhistische mit rein. Marius schlug zur allgemeinen Orientierung zu jeder neuen Einheit die Klangschale.

Als die Leute vollzählig waren, man sich begrüßte und die Quartiere soweit fertig waren, konnte es um 20:30 Uhr planmäßig losgehen. Die Kirche war durch Kerzen beleuchtet und etwas vom flackernden orangenen LED Lichts eines künstlerisch gestalteten brennenden Dornenbuschs erhellt, der noch von der vorangegangenen Messe dort

stand. Der brennende Dornenbusch, als Symbol vom Feuer des Geistes des erleuchteten Menschen der innerlich brennt, aber nicht verzehrt wird. Auch die Kapelle war sehr schön hergerichtet. Insgesamt wurde hier eine lebensfrohe und zugleich bedächtige Atmosphäre der Ruhe geschaffen.

Zu Beginn bekam ein jeder nach der allgemeinen Einführung und ein paar wichtigen Hinweisen, eine Friedenskerze und den Songtext: "Testament" der Liedermacherin Sarah Lesch. Das gemeinsame Schweigen wurde nun eingeläutet. Der warme und vibrierende Klang der edlen handgefertigten Bronze-Klangschale erfüllte schwingend den gesamten Raum.

Nach dem Besinnungstext und der Betrachtung, ging es über zum gemeinsamen einfachen "Mahl" in einem anderen etwas abgedunkelten Raum. Dort stand ein mächtiger runder Holztisch, wo sich alle rundherum setzen konnten. In der Mitte des Tisches war ein prächtiger Glasteller mit frischen Obst. Die Äpfel, Birnen, Orangen, Bananen und Weintrauben bildeten ein sinnbildliches Stillleben und aus der Küche konnte man bereits den Duft von frisch gebackenen Brot vernehmen.

In der Küche ging es sehr lustig zu, da es natürlich ungewohnt ist, wenn etwas gebraucht wird, mehrere Menschen bemüht sind, ohne zu sprechen, sich bei der Suche nach irgendwelchen Dingen zu helfen. Auch ohne Sprache konnte sich gut verständigt werden.

Als schließlich alles fertig war, konnten wir zusammen das Brot brechen, aber um ehrlich zu sein, leckeren selbstgemachten Nudelsalat und Kuchen von Susi gab es auch. Das Essen in dieser Runde mit lieben Menschen verlief wirklich angenehm.

Um 21:30 Uhr ging es raus zur Gehmeditation. Leise und langsamen Schrittes

bewegte sich jeder frei über das Klostergelände auf dem Friedhof, der vom freundlichen Licht des vollen Mondes würdevoll erhellt wurde. Ein Ort der Stille und der Andacht. Es war eine respektvolle Begegnung.

De kloosterkerk in Beyenburg na Pasen

Wieder im Gebäude wurde meditiert und still gebetet. Ich selbst saß auf einem der weichen roten Sitzkissen, versuchte mich in Schneidersitz und meditierte. Der wohlthuend milde, leicht minzige Geruch des Weihrauches aus dem qualmenden silbernden Kessel verströmte sich in der Kapelle. Um mich herum auf den Sitzbänken und Meditationsdecken war ein jeder sehr bedacht und vertiefte sich in den Moment. Auf dem Altar wurde das schimmernde Regenbogentuch gespannt um der Schöpfung, Natur und Umwelt zu mahnen und die Figur eines

stolzen Hahns als Symbol der Wachsamkeit. Die Kerzen flackerten beruhigend und spendeten warmes Licht. Die Klangschale wurde geschlagen.

Um 23:00 Uhr begaben Wir uns in die Kirche, wo seichte Musik das wiederholende Mantra "Om mani padme hum" untermalte. Ganz im Sinne eines interreligiösen Treffens wurde sich gemeinsam als Christ oder Buddhist leicht tänzelt und im ruhigen Rhythmus im Meditationsschritt in der Kirche bewegt.

Nach einer individuellen Ruhepause wurde draußen auf dem Vorplatz um 23:30 Uhr ein kleines Feuer entzündet, Fladenbrot gereicht und etwas Wein getrunken. Wieder im Kreise sitzend konnte man sich beim Anblick der lodernen Glut und Flammen in eigene Gedanken vertiefen.

Um 24:00 Uhr begab sich jeder zur Nachtruhe. Am nächsten Morgen gab es die Möglichkeit zur Meditation oder zum Gebet. Um 9:30 Uhr versammelten Wir uns zum gemeinsamen Frühstück. Die Stimmung

war gut. Es war eine Mischung aus besonnener Ernsthaftigkeit, aber auch aus lebensfroher Albernheit.

Um 10:00 Uhr wurde zurück in der Kapelle mit dreimaligem Schlagen der Klangschale das Schweigen beendet. Was kann nun, soll oder müsste jetzt gesagt werden? Ich merke, dass der Drang die Stille zu überbrücken, auf erfrischende Weise weniger geworden ist. Eine wirklich wertvolle Erfahrung. Die Gespräche kamen langsam und es wurden die Erfahrungswerte dieser Begegnung ausgetauscht. Einige blieben noch geraume Zeit bei Bruder Dirk und es wurde gemütlich Kaffee getrunken und geredet.

Nieuws van de kruisheren uit Uden

door Bert van de Ven, o.s.c.

Op de tweede etage van de Kruisherengard (De Cour) hebben we met 3 zieke medebroeders te maken gehad (en gedeeltelijk nog) sinds ongeveer 20 februari. Alereerst Martien Jilesen; hij had een lelijke griep te pakken, dus koorts en dergelijke. Daar is nog een gedeeltelijke longontsteking bijgekomen, dus daaraan gekoppeld een antibioticakuur van 7 dagen. Al met al is Martien zo meerdere weken aan huis gebonden geweest, met als gevolg dat hij geplande afspraken met 5 groepen in Duitsland en Bergeijk tijdelijk heeft moeten afzeggen, in afwachting van betere tijden later. Inmiddels heeft Martien zondag jongstleden (12 maart) de draad weer kunnen

oppakken en van 12 – 16 uur een intensieve droomgroep begeleiding kunnen realiseren.

Koos Boets heeft ook een antibioticakuur gekregen vanwege een hardnekkige griep. Dit weerhoudt hem niet toch deel te blijven nemen aan de Alzheimer-bijeenkomsten in Veghel op dinsdag en woensdag. Gelukkig maar, want die bijeenkomsten bevallen hem nog steeds bijzonder goed. Ondertussen krijgen Koos en ook Ton Lafieber hulp van de Thuiszorg, tot geruststelling van onze rector Rein Vaanhold en vooral ook van onze mantelzorger Martha, voor wie het soms een beetje te veel dreigde te worden, vooral ook in enkele opeenvolgende week-

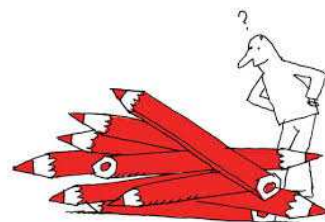
enden waarin zij eigenlijk vrij is, maar nu paraat moest zijn voor hulp aan Koos Boets en ook Ton Lafeber.

Ton Lafeber is vorige week (weken) enige tijd bijna in paniek geraakt en hij hoopte dat zijn levenseinde spoedig zou komen, liever vandaag dan morgen. Door een juiste aangepaste medicatie is Ton nu een stuk rustiger geworden en hoopt hij, evenals Koos Boets, dat er binnenkort een kamer in huize Sint Jan voor hem vrijkomt. In die richting wordt er nu voor hen beiden gewerkt.

Vandaag is het 15 maart, dus eindelijk Verkiezingendag, vrije verkiezingen voor onze 150 volksvertegenwoordigers in de Tweede Kamer van de Staten Generaal. Onze Jan van Doren is daar de laatste paar weken ook intensief mee bezig; hij vraagt steeds opnieuw: "hoeveel kandidaten zijn er?" Martha zal hem ook daarbij begeleiden en aanwijzen dat hij alleen maar het bovenste bolletje met rood potlood hoeft in te kleuren. Even later hoorde ik van Martha, dat het heel vlot en goed gelukt is. Nu maar afwachten of de partij van Jan zijn keuze verder vandaag goed scoort. De kiezers hebben nog ruim 9 uur de tijd, tot vanavond 21 uur. De einduitslag zal dus wel pas morgen in de loop van de dag bekend zijn. Het opkomstpercentage zou hier best wel eens tamelijk hoog kunnen zijn, lijkt me zo; het liep vanmorgen hier al best goed, soms zelfs even kleine file vorming. Ik zag voor een paar stemhokjes een paar mensen geduldig wachten tot hun voorganger klaar zou zijn. – Dit deed me denken

aan het voor jullie wellicht bekende grapje: het geduld van zo'n wachtende werd danig op de proef gesteld; hij riep naar zijn voorganger in het stemhokje: "Ben je nou nog niet klaar?!" Hij kreeg als antwoord: "Bijna, bijna, nog één bolletje inkleuren!"

Over ons 5 kruisheren wonend in ons voormalig kruisherenklooster, Lieve Vrouwenplein 2 tot 40 is toch ook wel een en ander te melden. Allereerst Frans Dortmans, die beneden vlak bij de voordeur woont. Zijn fysieke conditie is nog steeds verrassend goed; zowel zonder als met elektrische aandrijving kan hij op de fiets nog goed vooruit. Wel heeft hij een langdurige verkoudheid van enkele maanden al. Met wat zomerse warmte zal dat binnen enkele maanden wel overwonnen raken. Met zijn hoorapparaat kan hij ondertussen toch niet zo goed overweg, meen ik van hemzelf vernomen te hebben; hij heeft het meestal niet in. Het vergt wellicht het nodige geduld en moed om ermee te leren omgaan en er dan profijt van te hebben. Zijn geheugen laat hem nogal eens in de steek. Dat is natuurlijk lastig en onpraktisch. Maar hij kan toch nog enkele keren in de week voorganger zijn in "onze" kapel, bij Onze Lieve Vrouw Ter Linde of in onze huiskamer in huize Sint Jan, en soms zelfs nog "op den vreemde" in het Retraitehuis bijvoorbeeld bij de Zusters en andere gasten en bewoners van het Woon-Zorg Centrum daar, dat tegenwoordig Laverhof heet, net als bijvoorbeeld Cunera in Heeswijk-Dinther. Frans heeft nog best een tamelijk brede belangstelling; hij neemt deel aan een paar

gespreksgroepen, zoals de groep Geloven Nu, onder leiding van Peter van den Hurk (oud-student van het Udens Kruisherencollege van 1958-1964) en de Bijbelgespreksgroep onder leiding van Rein Vaanhold. Ook heeft Frans bijna steeds een speciaal draagtasje bij zich met daarin een paar moderne tijdschriften en dito boeken, gekocht in de Abdijs boekhandel van Berne Heeswijk.

Frans Dortmans en zijn familie hebben samen een moeilijk en intensief laatste half jaar beleefd vanwege de ernstig zieke jongste broer van hen, de een na jongste van het hele gezin van 10 kinderen, hun broer Harry, vader van een zoon en dochter, en opa van enkele kleinkinderen. Harry heeft in zijn 75-ste levensjaar een vervelende chemokuur moeten ondergaan en doorstaan. Hij heeft dat heel moedig gedaan en is zoveel mogelijk blijven deelnemen aan de familiebijeenkomsten bij verjaardagen en dergelijke. Zo hebben Rein Vaanhold en ik Harry bij de verjaardag van Frans op 4 oktober jl. in de tuinkamer van ons voormalig kruisherenklooster kunnen beluisteren en met hem in gesprek kunnen gaan over de kerk en politiek in Brazilië en ook hier in Nederland. Rein en ik hebben daar zeker een goede herinnering aan. Harry woonde in Asten en hij is daar op 9 maart jongstleden overleden. Een paar dagen daarvoor heeft hij nog goed kunnen spreken met zijn 4 broers (Frans, Jas, Jan en Jo) die bij hem op bezoek waren, en hij heeft toen bewust afscheid van hen kunnen nemen. De afscheidsviering voor zijn familie, vrienden en kennissen heeft plaats gevonden in het uitvaartcentrum in Someren op dinsdag 14 maart. Harry en zijn vrouw Diny en kinderen hebben te kennen gegeven: "Geen bloemen, maar in plaats daarvan graag een gift voor het Lilianefonds!"

Nu iets over de andere bewoners van ons voormalig kruisherenklooster. Broeder Marcel Smits heeft enkele weken geleden ook een griepaanval gehad, met koorts en dergelijke. Marcel heeft toen meteen de nodige rust genomen en het op zijn appartement 'uitgevierd'. Na enkele dagen kon hij toch alweer op zondagmorgen in 'onze' kruisherenskapel om 10 uur de liturgieviering meebeleven. Marcel blijft bewust de nodige rust in acht nemen, maar is tegelijk beschikbaar om met iemand een soms noodzakelijk autoritje van 5 minuten naar ons regionaal ziekenhuis hier (Bernhoven) te maken. Heel praktisch en waardevol.

Klooster en kapel in Uden

Onze rector Rein Vaanhold kan gelukkig zijn functie als rector voor zijn 12 'onderdanen' en onze (3) mantelzorgers de nodige aandacht geven. Dat is voor hem soms of nu regelmatig best wel intensief en niet eenvoudig. Heeft hij er slapeloze nachten van? Niet alleen daardoor; Rein slaapt sowieso meestal maar 'n paar uur per nacht. Af en toe (één maal per week?) moet (mag) hij een 'goed' slaapmiddel nemen om echt een flinke nachtrust te beleven. Ondertussen krijgt Rein steeds de nodige aandacht van de thuiszorg voor zijn zwachtels, steunkousen enzovoorts. – Door eigen ervaring van de laatste paar weken kan ik me daar nu ook best wat bij voorstellen, maar het ziet ernaar uit, dat ik daar toch voorlopig niet

van afhankelijk word. Gelukkig maar! – In verband met zijn hartfalen krijgt Rein natuurlijk ook voortdurend de nodige aandacht en deskundige adviezen van zijn alerte huisarts, dokter Voorsluys. Daarnaast ‘leeft’ Rein van zijn voorganger-zijn in eucharistievieringen en/of bij ‘woord- en gebedsvieringen’ bij een uitvaartdienst. Ook doet Rein actief mee aan de planning en het spiritueel overleg van onze Kapelgemeenschap Ter Linde. Het blijft voor Rein dus een voortdurend balanceren tussen de nodige rust en stilte in acht nemen én zich ‘uitleven’ in zijn liturgisch, spiritueel en ook sociaal engagement (als lid van Probus bijvoorbeeld).

Tenslotte nog iets over mezelf. Ik besef nu dat ik echt wel als hartpatiënt beschouwd mag worden, dus de nodige fysieke en mentale en spirituele rust in acht mag/moet nemen. Sinds ongeveer half januari zit ik hier in ziekenhuis Bernhoven in de molen van de afdeling Cardiologie. Vocht rond het hart (in het hartzakje van het

hartvlies) is kennelijk het probleem. Daar moet ik, maar ook de cardiologen hier serieus rekening mee houden. En dat gebeurt ook; ik ben onder de indruk van de zorgvuldigheid en de medische begeleiding die zij aan hun patiënten (cliënten) geven. Voor de komende weken staan er voor mij diverse afspraken gepland, onder andere op de Pacemakerkamer en vlak daarnaast waar de echografie van je hart in beeld en kaart gebracht wordt. Tot vlak na Pasen lopen er daar afspraken voor mij. Tja, ziek zijn, patiënt zijn is toch wel een drukke bezigheid, denk ik soms. Ondertussen ben ik vol lof ook over mijn huisarts, collega van dokter Voorsluys. Zijn voornaam is Rafi (Rafaël), engel van de geneeskunde. Onlangs heeft hij me een praktisch, maar tegelijk ook heel deskundig advies gegeven, waar goed mee te leven valt. Vertrouwenwekkend dus. Wat wil je nog meer?! Vol vertrouwen op weg dus naar Pasen; lente, vernieuwing van leven!

Nieuws uit de gemeenschap van Hannut

door Pol Gorissen, o.s.c.

We zijn reeds een eind ‘op weg’ in de Vastentijd. Voor de zeven dorpen rond Lens-Saint-Remy hadden we de viering van Aswoensdag ‘s avonds om 19 uur. Spijtig genoeg regende het flink die avond en het aantal deelnemers was dan ook wat minder dan andere jaren. Ook dit jaar werd door een équipe een boekje gemaakt, getiteld ‘Cinq minutes pour Dieu’, om de mensen te helpen bij het bidden in deze Vastentijd. Dat initiatief is begonnen in het jaar 2005-2006, dat door de Belgische bisschoppen was uitgeroepen tot het ‘Jaar van het gebed’.

Op 3 maart kregen we bezoek van de confraters van de missieprocur in Sint

Agatha, namelijk Mbusa Machozi Olivier en Herry Sailan. Confrater Aristide had ervoor gezorgd dat hij op tijd terug was uit Louvain-la-Neuve. Olivier bracht voor onze actie hier in Hannut ‘Les Amis de Bondo-Mulo’ een project mee, dat we met de giften voor die actie konden steunen. Het betreft het herstelwerk en het verven van de kamers van het noviciaatshuis in Mulo, maar ook de bouw van een overdekte gang tussen dit gebouw en het sanitaire blok waar de wc’s zijn. Onze actie kon dit project steunen met 6.000 euro.

In de namiddag kregen zij bezoek van drie mensen uit Luik die actief zijn in ontwikkelingshulp via de organisatie CobelCo-

tec. Het waren twee Congolezen en één Belgische dame. Eén van die Congolezen, namelijk Alain Kipala, is vroeger nog enkele jaren in opleiding geweest bij de kruisheren in Mulo. Samen met Olivier, Herry en Aristide bespraken ze de mogelijkheden om eventueel projecten te steunen in de Kivu-streek in Congo.

Op zondag 5 maart werden onze lokalen gebruikt door een groepje verloofden, die hier de voorbereiding van hun huwelijk volgden. Twee maal per jaar heeft dergelijke sessie plaats hier bij ons, en twee maal in Waremmes.

In de voorbije jaren werd er hard gewerkt aan de bouw van een grote, nieuwe lagere school naast de kapel bij ons college. Na de kerstvakantie werd dit gebouw in gebruik genomen, en op zaterdag 11 maart kwam de bisschop van Luik, mgr. Jean-Pierre Delville de lokalen inzegenen. Onze confraters Patrick Bonte en broeder Gerard waren bij de grote groep deelne-

mers aan deze plechtigheid. Nadien kwam de bisschop hier bij ons eten.

Verleden zondag 12 maart was in de omgeving van Hannut de jaarlijkse autorally. Ondanks dat men mij verzekerd had dat de weg vrij was naar Abolens (waar ik om 10u15 de Eucharistie moest vieren) heb ik toch drie maal rechtsomkeer moeten maken, eer ik eindelijk in Abolens kon geraken.

Diezelfde dag vertrokken Patrick Bonte en Mumbere Aristide naar Rome om deel te nemen aan de commissie liturgie en spiritualiteit, die ditmaal zou werken rond het thema van het Kruis van onze Orde. Samen met hen vertrok de priester Marcel, die regelmatig een paar dagen hier bij ons logeert en zich in Chèvremont inzet voor de groep 'Les petites Ames' (De kleine zielen). Samen met Patrick zou hij in Rome de bevoegde instanties ontmoeten, om meer duidelijkheid te krijgen over het statuut van hun organisatie.

Aan jullie allen een zalige Vastentijd.

Nieuws van de kruisherenwandelclub

door Toon Thys, o.s.c.

"Sporten is gezond". Wie van ons kan nog langs dit gezegde heen leven? Niemand denk ik, ook al ben je bij de ouderen in onze maatschappij. Sporten en bewegen is tegenwoordig zo een heilig woord, dat je er iets moet meedoen, ook al ben je kloosterling.

Sinds verschillende jaren, 1992, bewegen Gerard Vissers en ik maandelijks voor een stevige wandeling van enkele kilometers in het Leuvense, Diestse of aan de Maaskant. Na enkele jaren stapte ook Huub Wagemans met ons mee. Nog later ook Guy Rigole. De Kruisherenwandelclub bestond nu uit vier personen en tijdens de maand augustus neemt ook cfr. Klaus Coo-

len nog deel. Zo zijn wij dan met vijf tijdgenoten, tussen de 80 en de 70 jaren oud.

Onderweg op 's Heren wegen

Degene die uitnodigt zoekt een wandeling tussen de 8 en 10 kilometer, liefst niet te zwaar en doenbaar. Tijdens de wandeling gaat het er gezellig aan toe. Wij luisteren

dan naar elkaars wedervaren in de pastoraal en in onze gemeenschappen. Bij de laatste wandeling kwam vooral Guy aan het woord met zijn bezoek aan Congo. Het was voor hem een blij weerzien, zowel in de Kivu, waar hij eerst was, als in Kinshasa. In Kinshasa luisterde hij vooral naar hun werk met de straatkinderen, hun studies aan de theologische opleiding en hun samenleven als Kruisheren. Daarmee was hij bijgepraat en kon zijn missionarishart weer voor een tijdje verder. Wij hebben allen goed naar Guy geluisterd en ook ons woordje meegepraat.

Onze wandeling wordt altijd afgesloten met een etentje, "ergens te velde" of in de zomer, met een gezellige barbecue bij Guy thuis in Molenstede.

Sporten is gezond, dat is waar, maar je moet wel weten, dat je de dag nadien minder beweeglijk zijt en wat ouder lijkt.

Volhouden zal dus onze boodschap zijn en onze wandelschoenen niet te ver wegsteken om de volgende maand weer van de partij te zijn. Wat positief is, is dat wij telkens weer blij zijn om elkaar terug te zien en in beweging blijven.

Een sterke vrouw is 100 geworden!

door Huub Wagemans, o.s.c.

Zaterdag 11 maart vierde zuster Mien (Ennodia) van Elten te midden van medezusters, familieleden en vele vrienden haar honderdste verjaardag in haar klooster te Berlaar. Een groots feest, bijzonder ook, voor deze sterke vrouw.

Zr. Mien wordt 100 jaar

Wellicht een van de laatst nog in leven zijnde getuigen van het vreselijke gebeuren te Buta op 30 mei 1965. 21 Medebroeders gaven er hun leven. Tegelijkertijd werden er 3 kapucijnen uit het naburige bisdom Molegbe en 7 broeders van Sint Gabriël van Bondo vermoord.

Zuster Mien, die de hele voorafgaande gijzeling in Buta met de confraters had meegemaakt, was toen ter plaatse. Zij werd erna, samen met medezusters van het H. Hart van Maria van Berlaar, enkele zusters Ursulinen van Hasselt, zusters van het H. Graf van Turnhout, een Engelse zendelinge mej. Hayes en mevrouw Legros met haar beide dochtertjes (in totaal 19 personen) door de rebellen weggevoerd en naar een onbekende plaats gebracht in het oerwoud. De gijzeling ging verder, totdat allen op 26 juni 1965 wonderwel door een vijftal huurlingen, onder wie de echtgenoot van mevrouw Legros, werden bevrijd. Het begin van een nieuw leven.

Eindelijk rust en tijd voor een deugddoende vakantie in vrede thuis, ondanks de pijn die het gebeurde naliet. Zuster Mien, voorheen onderwijzeres, kreeg nu de tijd voor relax velerlei, 'medical check up', herbronning en heroriëntering. Ze begon op aanraden van medezuster Marthe Daelemans een opleiding te Sint Truiden als verpleegkundige. Als zuster op weg naar de vijftig opnieuw op de schoolbanken. Ver

gevorderde tieners en jonge twintigers waren haar klasgenoten. Het klikte. Mien slaagde!

Er kwam relatieve vrede in Congo en zuster Mien vertrok, samen met medezusters, terug naar Bondo. Moedig nam ze een nieuwe start als brousse-verpleegster, met aandacht ook voor de melaatse medemens (in samenwerking met het Damiaan-fonds).

In dat kader ging de heer Fons Hermans, schoonbroer van confrater Bert Graus en aannemer te Kessenich, met zijn vriend Theo Lemmens, timmerman-aannemer te Kinrooi, in 1977 voor ruim twee maanden naar Bondo om daar een drietal woningen voor de melaatsen van zuster Mien te bouwen. Onder haar supervisie! Met de voortgang van de bouw werden Fons en Theo met de dag enthousiaster: het begin van een blijvende vriendschap. Tot op vandaag.

In al die jaren voor en na de rebellie is zuster Mien de nabije medewerkster geworden en gebleven van talloze confraters op vele vlakken in en buiten Bondo: hartelijk, kordaat en plichtsbewust.

Zuster Mien zag het als een ereplicht om de jaarlijkse herdenkingsbijeenkomsten te Hasselt bij te wonen. Zo maakte ze ook, met enkele medezusters, de 50-jarige herdenking van onze vermoorde martelaren te Uden mee in 2015. Zelfs de laatste jaren nog was ze aanwezig toen o.a. de confraters oud-missionarissen Jef Eerdeken, Jan Bierens, Piet Neven, Frans Waldram en Jan Gorissen ten grave werden gedragen.

De zusters van Berlaar blijven verbonden met hun broeders-kruisheren in de missie. Daarom gingen de confraters Pol Gorissen en Guy Rigole, die hun hele missielevens deelden met zuster Mien, samen met vriend Fons Hermans en Huub Wagemans

op woensdag 15 maart naar Berlaar om zuster Mien te feliciteren met deze uitzonderlijke verjaardag.

Het was tevens een goede gelegenheid de vele sterke ervaringen (en welke!) van vroeger te delen. Zuster Mien kan er niet over zwijgen. Ze droomt erover elke nacht.

Haar relaas over het grote feest afgelopen zaterdag deed haar ogen blijvend twinkelen, zeker toen ze ons sprak over haar goede raad die ze de burgemeester van Berlaar meegaf na zijn toespraak op de receptie: "U als burgervader van Berlaar, heb aandacht voor uw mensen. Vandaag de dag dreigen ze het lachen te verliezen. Zo anders in Afrika!"

Een onvergetelijke namiddag met een sterke vrouw. Een en al vitaliteit, vol humor en hoop. Naar haar eigen zeggen: "Ik ben wel oud, ik ben niet versleten." Congo blijft haar eerste liefde. Ook vandaag, enkele dagen na haar honderdste.

Wie van de lezers van Bulletin zuster Mien alsnog wil feliciteren (liefst per brief, telefonisch is te lastig voor haar) zie hier haar adres:

Zuster Mien van Elten
Zusters van het H. Hart van Maria
WZC Kloosterhof 5a
B – 2590 Berlaar

Uit het fotoarchief van de Europese provincie (27)

door Roger Janssen o.s.c.

De vrouwelijke religieuzen congresseerden in Bandung in 1955 en 1956 en in december 1956 werd een fraaie tentoonstelling ter ere van Onze-Lieve-Vrouw geopend.

Feestelijke herdenking van het honderdjarig vrouwelijk missiewerk in Indonesië en de aankomst van de eerste zusters Ursulinen op Java.

Van 18 tot 24 februari 1956 kwam in Bandung het tweede congres van vrouwelijke religieuzen bijeen. Het eerste congres had een jaar tevoren plaats gevonden, eveneens in Bandung, ter gelegenheid van het eeuwfeest van de vestiging van de Religieuze Ursulinen in Indonesië. Zij waren de eerste zusters die missioneerden in dit land. De provinciale overste had in 1955 de vrouwelijke religieuzen van heel Indonesië uitgenodigd voor contactdagen, om de belangrijkste vraagstukken van het naoorlogse Indonesië te bespreken. Mgr. Georges de Jonghe d'Ardoye (Sint-Gillis, 1887 – Brussel, 1961), die van 1950 tot 1955 internuntius was in Indonesië, veranderde de benaming *contactdagen* in *congresdagen*. Zevenendertig vertegenwoordigers van negentien orden en congregaties kwamen bijeen. Een comité werd samengesteld, dat een tweede congres moest voorbereiden.

In 1956 kwamen voor het tweede congres eenenzeventig afgevaardigden van tweeëndertig religieuze instituten samen. Er

waren twee secties. Men wilde enerzijds uitvoerig de problemen rond onderwijs en opvoeding bespreken en anderzijds alles wat betrekking had op de ziekenverpleging.

Bij deze herdenking was ook aanwezig de internuntius van Indonesië, Mgr. de Jonghe d'Ardoye.

Monseigneur de Jonghe d'Ardoye was op 13 maart 1950 aangesteld als eerste internuntius voor Indonesië. Op 2 maart 1955 volgde zijn benoeming tot internuntius voor Egypte. De nieuwe internuntius, Mgr. Do-

menico Enrici (Cervasca, 1909 – Rome, 1997), was zeer enthousiast over de toegelaten belangstelling voor het tweede congres en over de punten die de zusters behandeld wilden zien.

Mgr. D. Enrici en Mgr. P. Arntz bij gelegenheid van het tweede congres van vrouwelijke religieuzen in 1956 in Bandung.

Een internuntius was een diplomaat die tijdelijk de Heilige Stoel vertegenwoordigde in afwachting van de benoeming van een nuntius. Vooral in minder belangrijke landen die niet overwegend katholiek waren, zoals Nederland (tot 1967), stelde het Vaticaan internuntii aan. Enrici bleef als afgezant van de paus in Indonesië tot 1958 en werd dan naar Haïti gezonden.

Omdat hij het volledige congres niet kon bijwonen en kon voorzitten, vroeg Enrici de Apostolische Vicaris van Bandung, Mgr. Petrus Arntz (Beers, 1910 – Bandung, 1984) om het congres te openen en voor te zitten. Mgr. Arntz, die in 1952 Mgr. Hubertus Jacobus Goumans als apostolisch vicaris van Bandung was opgevolgd, voldeed met genoegen aan dit verzoek. Hij

opende het congres en woonde tot vreugde van de deelnemers alle zittingen bij.

In zijn openingsrede wees Mgr. Arntz erop dat de H. Congregatie van de Religieuzen reeds verschillende congressen had georganiseerd in Europa en de USA, vooral in verband met het teruglopen van het aantal roepingen en ook vanwege de problemen van de aanpassing van het religieuze leven aan de moderne tijd. Het was zonder meer duidelijk, dat beide onderwerpen ook voor Indonesië van uitzonderlijke betekenis waren. In enkele jaren tijd waren daar vanuit het buitenland praktisch geen nieuwe krachten meer bijgekomen. De vrouwelijke religieuzen moesten het daarom vooral hebben van de rekrutering van inlandse zusters. Ook de nood aan inlandse verpleegsters deed zich gevoelen. Het zeer degelijk congres werd afgesloten met de oproep tot geestelijke vernieuwing en aanpassing aan de eisen van de eigentijdse omstandigheden.

Openluchtmiss bij de opening van de Maria-tentoonstelling in 1956

Een bond van vrouwelijke religieuzen in geheel Indonesië werd opgericht: de I.B.S.I. (Ikatan Biawarati Seluruh Indonesia). Deze bond had een tweeledig doel, met name het verlenen van onderlinge hulp (o.a. de studie van jonge zusters en het verbeteren van de gezondheid van de Indonesiërs) en het voorbereiden van een volgend congres. Een permanent comité van deze bond werd in Bandung geïnstalleerd en bestond uit

twee afdelingen. In de afdeling onderwijs werden gekozen de Religieuze Ursulinen (die tevens de algemene leiding zouden nemen), de Franciscanessen van Heythuyzen en de zusters van de Sociëteit van Jezus, Maria en Jozef. In de afdeling ziekenhuisverpleging zetelden de liefdezusters van de H. Carolus Borromeus en de Missiezusters Dienaressen van de H. Geest (van Steyl).

Mevrouw R. Sanusi Hardjadinata, de echtgenote van de gouverneur van West-Java, opende op 8 december 1956 een Mariatentoonstelling in het gebouw Panti Budaja. Een hartelijk woord van welkom tot de talrijke aanwezigen, waaronder R.O. Judakusumah, de coördinator voor onderwijs, opvoeding en cultuur voor West-Java, werd gesproken door Mgr. Petrus Arntz. Daarna sprak pastoor en kruisheer Harrie van Haaren (Cimahi, 1917 – Rome, 1975) over de betekenis van Maria voor alle volkeren.

*Opening van de Mariatentoonstelling
op 8 december 1956*

In de kunst had Maria veelal een westers uiterlijk, maar op deze tentoonstelling ontbrak het typisch oosterse niet: de schoonheid van de Italiaanse madonna's vond men er terug naast de fijnheid en verhevenheid van de madonna's uit China en India. Een uitstekende catalogus in het Engels en het Indonesisch bevatte ongeveer vierhonderd foto's van de tentoongestelde reproducties van beroemde schilderijen. Op 16 december 1956 werd de tentoonstelling gesloten.

Afbeeldingen en reproducties van schilderijen over Maria

Colofon

Bulletin van de Europese provincie van de Kruisheren (OSC).
Redactie-adres: Kloosterlaan 26, 5435 XD Sint Agatha, Nederland.
Bulletin is een informatie- en opinieblad; iedere auteur is verantwoordelijk voor de inhoud van zijn artikel.
Verschijnt 10 maal per jaar (niet in juli en augustus); Sluitingsdatum kopij: de 15^e van de maand.
Redactie: Willy De Bolle, Harold van Lent. E-mail: bulletin@kruisheren.eu Website: www.kruisheren.eu

